

Rechtvaardiging door geloof en de doop met de Heilige Geest

Uitgegeven in nr. 35 (april 1981) van stichting “Brood voor een hongerig hart”, Nederland.

Bron: de redactie van “Brood”

Als we de boodschap van de apostel Paulus bestuderen, komt het woord **rechtvaardiging** sterk naar voren.

Zijn brief aan de Romeinen werpt meer dan alle andere licht op het onderwerp rechtvaardiging. De woorden **rechtvaardigen** en **rechtvaardiging** zijn juridische termen en zij zijn nauw verbonden met de gedachte aan een proces en een oordeel.

Rechtvaardiging voor God houdt in dat een mens voor de goddelijke rechtbank gestaan heeft en rechtvaardig verklaard is. Als juridische term heeft rechtvaardiging ook veel te maken met de wet. De goddelijke rechtbank heeft een heilige, rechtvaardige en goede wet (Rom. 7:12) waarmee gerekend moet worden als het om rechtvaardiging gaat. Aan het begin van zijn brief verklaart de apostel: “de daders der wet zullen gerechtvaardigd worden” (Rom. 2:13). De wet eist volkomen gehoorzaamheid, en niemand zal ooit gerechtvaardigd worden zonder aan die eis te hebben voldaan. Maar geen enkel mens is in staat tot een gehoorzaamheid die aan de wet beantwoordt: “Daarom dat uit werken der wet geen vlees voor Hem gerechtvaardigd zal worden, want wet doet zonde kennen” (Rom. 3:20). Laat een mens tot grote hoogte stijgen in heiligheid, toch zal de wet zeggen: “niet goed genoeg”. Het is voor een mens even onmogelijk zich uit te strekken en de sterren aan te raken, als aan de reële eis van de wet te voldoen door zijn gehoorzaamheid. Niet alleen is het waar dat “allen hebben gezondigd”, maar ook “allen schieten voortdurend tekort in de heerlijkheid van God”. (Rom. 3:23, Eng. Vert.- in het Grieks geeft de werkwoordsvorm een voortdurende tegenwoordige tijd aan). Paulus gebruikt dus de wet om alle mensen op één lijn te plaatsen en te tonen dat een mens de rechtvaardiging buiten zijn eigen vermogens moet zoeken.

DRIE OBJECTIEVE ASPECTEN VAN RECHTVAARDIGING

De rechtvaardiging van zondaars is het werk van de Drie-enige God (Rom. 8:33). Zoals er drie Personen in de Drie-eenheid zijn, zo zijn er ook drie aspecten aan de manier waarop God mensen rechtvaardig verklaart. Het is:

- uit genade (de Vader)
- in Christus (de Zoon)
- door geloof (de Geest)

“En worden om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade door de verlossing in Christus Jezus. Hem heeft God voorgesteld als een zoenmiddel door het geloof in Zijn bloed, om Zijn rechtvaardigheid te tonen tot vergeving der zonden die tevoren onder de verdraagzaamheid Gods gepleegd waren” (Rom. 3:24, 25 Eng. Vert.).

Uit genade. Genade is in dit verband niet een eigenschap die in een mens wordt verwekt, maar eenvoudig Gods houding van liefde en ontferming tegenover zondaren die dat niet verdienen. De genade die ons rechtvaardigt wordt “om niet” genoemd. Dat betekent gratis, zonder dat in de mens zelf enige reden daartoe gevonden wordt. Genade is dus onverdiend. De zondaar vindt die genade niet in zijn eigen hart, maar in het hart van God. Genade betekent dat we aanvaard worden, hoewel we onaanvaardbaar zijn.

In Christus. De Bijbel zegt dat rechtvaardiging “in Christus” is (Gal. 2:17) of “door de gehoorzaamheid van Een” (Rom. 5:19). We hebben gezien dat de wet volkomen gehoorzaamheid eist. De zondaar is dit aan de wet verschuldigd, maar is er niet toe in staat. Christus werd de Plaatsvervanger voor de zondaar. Door Zijn leven en sterven vervulde Hij de eis van een rechtvaardige wet in naam

van de zondaar. Verlossing ontvangen we door volkomen gehoorzaamheid aan de wet van God - niet onze gehoorzaamheid, maar de Zijne. Mensen worden behouden door goede werken - niet de hunne, maar de Zijne. Rechtvaardiging in Christus betekent dat God ons aanvaardt door een plaatsvervangend leven. We worden rechtvaardig gerekend, omdat Jezus rechtvaardig is. We zijn welgevallig in het oog van een heilig God, omdat Jezus welgevallig is.

Door geloof. Geloof wordt in het hart van een zondaar geschapen door een machtige werking van de derde Persoon van de Godheid. Als het Evangelie wordt verkondigd, overtuigt de Geest de zondaar dat het waar is, en scheidt in zijn hart het verlangen en de gewilligheid om de verlossing die in Christus is, te aanvaarden.

Geloof is niet een verdienste op grond waarvan we behouden worden. Geloof spreekt tot God van de gehoorzaamheid van Jezus Christus, en de Here rekent de zondaar de gehoorzaamheid van Zijn Zoon toe.

Zo wordt geloof tot rechtvaardigheid gerekend (Rom. 4). We worden voor God gerechtvaardigd door een toegerekende gerechtigheid. Toerekenen is iets heel anders dan toedienen. Toegerekende gerechtigheid betekent dat deze gerechtigheid buiten de gelovige staat, in de persoon van Jezus Christus. Het is, zoals Luther zei, een ons vreemde, van buitenaf komende gerechtigheid. Het is niet uit de aarde, maar uit de hemel. Rechtvaardiging is dus dat God het "rechtvaardig" uitspreekt over de gevallen zondaar omwille van Christus in Wie de zondaar gelooft. Het is een werk dat God doet voor de mens en moet niet verward worden met wat Hij in de mens doet. Zoals John Bunyan zei:

"Die mens is op een dwaalweg, die zoekt naar gerechtigheid in zichzelf, terwijl ze nergens te vinden is dan in Jezus Christus".

"Dit is één van de grootste geheimenissen in de wereld - namelijk, dat een gerechtigheid die woont in een Persoon in de hemel, mij, een zondaar op aarde rechtvaardigt" (John Bunyan, Rechtvaardiging door een toegerekende gerechtigheid).

Zo zien we dat de genade, die rechtvaardig buiten ons is; dat ook het leven en sterven van Christus, dat ons rechtvaardigt buiten ons is; en dat de gerechtigheid van het geloof die rechtvaardigt, buiten ons is. Er is geen plaats voor activiteit van de mens in het onderwijs dat Paulus geeft over de rechtvaardiging door geloof.

GODS RECHTVAARDIGING IS VOLKOMEN

Het leven dat Jezus leefde voor ons en in onze naam stemde overeen met alle eisen van een eeuwige wet. In Hem was "al de volheid der Godheid lichamelijk" (Kol. 2:9) - een leven van oneindige volkomenheid, een leven superieur aan dat van een zondeloze Adam of de hoogste engel. De gerechtigheid van Christus was de gerechtigheid van God zelf (2 Kor. 5:21) en dit alles en niets minder dan dat wordt de gelovige zondaar toegerekend. De "gerechtigheid Gods" (Rom. 3:21, 22) in al haar volheid en onmetelijkheid wordt de gelovige in Christus toegeschreven. God rekent Zijn gerechtigheid niet toe in verschillende mate, maar geeft haar geheel - al de verdienste van Jezus Christus. De gave van rechtvaardiging is een alles te boven gaand en eeuwig gewicht van heerlijkheid. Ze kan niet worden toegediend aan een sterfelijk mens; ze kan niet worden verlaagd tot innerlijke, menselijke ervaring. Maar deze onuitsprekelijke erfenis staat op de rekening van de gelovige bij de bank des hemels. In het oog van God en in het oordeel van de opperste Rechter van het heelal is de gelovige zondaar rechtvaardig - net zo rechtvaardig als Jezus Zelf. Hij is onbesmet, onberispelijk en volmaakt (Kol. 1:20-22, 2:10; Hebr. 10:14). Hij is als een die de wet van God volkomen heeft vervuld en wiens leven in volmaakte harmonie is met alle rechtvaardige voorschriften van die wet (Rom. 10:4). God "doet niet alsof" bij deze toegerekende gerechtigheid. Christus is mens geworden. Het **werkelijke** leven van de gelovige is in Christus (Kol. 3:3, 4) en dat leven is rein en zonder zonde - ja, het is de gerechtigheid van God Zelf (2 Kor. 5:21). Geloof **verenigt** de gelovige ook met Jezus. Door het geloof is hij "het eigendom geworden van een Ander, van Hem Die uit de doden opgewekt is" (Rom. 7:4).

DE DOOP MET DE HEILIGE GEEST

Nu we iets gezien hebben van de grootheid en algenoegzaamheid van God in Zijn rechtvaardigmaking van zondaren, zijn we klaar om de vraag te beantwoorden: "Kan de gevallen zondaar, die door

God rechtvaardig verklaard is, de doop of vervulling met de Heilige Geest ontvangen?" Natuurlijk! De gerechtvaardigde zondaar staat voor God, niet alleen alsof hij nooit gezondigd had, maar even rechtvaardig als Jezus zelf. Is Jezus niet rechtvaardig genoeg om de doop met de Heilige Geest te ontvangen? En als Gods daad van rechtvaardiging een zondaar niet bekwaam maakt tot vervulling met de Heilige Geest, wat dan wel?

De leer van Paulus is, dat de Heilige Geest elke ziel vervult die is gerechtvaardigd door geloof, en dat Hij die ziel meteen na zijn rechtvaardigmaking vervult:

“Wij dan, gerechtvaardigd door het geloof, hebben vrede met God door onze Here Jezus Christus... de liefde van God is in onze harten uitgestort door de Heilige Geest die ons gegeven is” (Rom. 5:1, 5).

Tegenover de Galaten verklaart Paulus: “Christus heeft ons verlost van de vloek van de wet... opdat de zegen van Abraham (rechtvaardiging) tot de heidenen zou komen door Jezus Christus; opdat wij de belofte des Geestes zouden ontvangen door het geloof” (Gal. 3:13, 14).

Geloof in het evangelie rechtvaardigt de zondaar niet alleen, maar brengt de gerechtvaardigde zondaar de onmetelijke gave van de Heilige Geest **zodra hij tot geloof komt**.

Paulus vermaande de Galaten: “Hebt gij de Geest ontvangen door werken der wet of door het geloof?” (Gal. 3:2). En aan de Efeziërs schreef hij: “...nadat gij tot geloof gekomen zijt, zijt gij ook verzegeld met de Heilige Geest der belofte” (Ef. 1:13). Dit stemt overeen met de woorden van Jezus: “Wie in Mij gelooft, gelijk de Schrift zegt, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien. Dit zeide Hij van de Geest, Welke zij die tot geloof in Hem kwamen, ontvangen zouden” (Joh. 7:38, 39).

In het boek Romeinen gaat Paulus speciaal in op twee gaven: de gave der gerechtigheid (Rom. 5:17) en de gave van de Geest (Rom. 5:5; Rom. 8). De gave der gerechtigheid wordt ons **toegerekend** tot rechtvaardigmaking; de gave van de Geest wordt ons **medegedeeld** tot vernieuwing en heiliging. De toegerekende gave van gerechtigheid en de meegedeelde gave van de Geest moeten niet verward worden, maar juist onderscheiden. Rechtvaardiging is wat God **voor ons** doet; de vervulling van de Geest is wat Hij **in ons** doet. Onze vernieuwing door de Geest is niet geheel of ten dele de oorzaak van onze rechtvaardiging. Rechtvaardiging is alleen door toegerekende gerechtigheid - dat wil zeggen: het rust op iets volkomen buiten ons. Vernieuwing en heiliging door de Geest zijn de vrucht van rechtvaardiging (zie Rom. 5:15). Hoewel we ervoor moeten waken dat we Gods werk voor ons (rechtvaardiging) niet verwarren met Gods werk in ons (de vervulling met de Geest), moeten we er evenzeer voor waken, dat we niet de ene fase van Zijn werk losmaken van de andere. Zijn werk voor ons (rechtvaardiging) brengt de gave en de vervulling met de Geest. Deze gave van de Geest is zelfs het zegel en de garantie dat we gerechtvaardigd zijn (Ef. 1:13, 14; Rom. 8:14-16). Waar dus geen vernieuwing is door de hervormende kracht van de Geest, geen vrucht van de Geest, heeft zeker nooit rechtvaardiging plaatsgevonden.

DE GAVE VAN DE GEEST IN HET BOEK HANDELINGEN

Het boek Handelingen illustreert ruimschoots wat Paulus leert - namelijk dat de aanvaarding van Christus tot onze rechtvaardiging de gave van de Heilige Geest brengt. Handelingen begint met Jezus' bevel aan Zijn discipelen en een klein groepje volgelingen:

“En terwijl Hij met hen aanzat, gebod Hij hun Jeruzalem niet te verlaten, maar te blijven wachten op de belofte van de Vader, die gij, zeide Hij, van Mij gehoord hebt. Want Johannes doopte met water, maar gij zult met de Heilige Geest gedoopt worden, niet vele dagen na deze” (Hand. 1:4, 5).

Jezus gebod Zijn discipelen te **wachten** op de doop met de Geest. Wachten is niet iets heldhaftigs, maar benadrukt de waarheid dat de Geest **gegeven** wordt en **niet verworven**. Jezus zei niet: “Bidt om de belofte van de Vader”. Ongetwijfeld hebben de discipelen gebeden, maar de nadruk ligt op wachten, omdat de Geest, een belofte en een gave, niet op mensen komt als gevolg van hun activiteit. Dan vervolgt het tweede hoofdstuk van Handelingen: “En toen de Pinksterdag aanbrak, waren allen tezamen bijeen. En eensklaps kwam er uit de hemel een geluid als van een geweldige windvlaag en vulde het gehele huis, waar zij gezeten waren; en er vertoonden zich aan hen tongen als van vuur, die zich verdeelden, en het zette zich op ieder van hen” (Hand: 2:1-4).

Als de Heilige Geest door Lukas had willen benadrukken, dat gebed of een andere activiteit Hem had doen neerdalen, was hier de gelegenheid. Maar de Schrift zegt niet dat de 120 in gebed waren toen de Geest op hen viel, maar dat ze “bijeen zaten”. Het lijkt alsof Lukas elke indruk wil vermijden dat de discipelen iets deden waardoor ze verdienden met de Geest gedoopt te worden.

De menigte verzamelde zich en tenslotte stond Petrus op en hield die geweldige Pinkstertoespraak. Om de gave van de Heilige Geest uit te leggen zei hij niet: “Deze Geest is op ons uitgestort omdat we erop gewacht hebben en er vele dagen ernstig om gebeden hebben”. Nee! Petrus maakte geen gewag van zijn activiteiten. Dit is wat hij zei: “Deze Jezus heeft God opgewekt, waarvan wij allen getuigen zijn. Nu Hij dan door de rechterhand Gods verhoogd is en de belofte des Heiligen Geestes van de Vader ontvangen heeft, heeft Hij dit uitgestort, wat gij nu ziet en hoort” (Hand. 2:32, 33).

De Geest werd uitgestort op grond van de verzoening in Christus, niet op grond van de prestaties van de gelovige. Christus deed de zonde teniet, overwon de dood en verwijderde alles wat de Geest kon verhinderen tot Zijn volk te komen. Hij werd verheerlijkt voor Gods aangezicht, verhoogd boven alle overheden en machten met een onbeschrijfelijke heerlijkheid. Maar in Zijn verheerlijking kon Hij de Zijnen niet vergeten die op aarde zwoegden en worstelden. Hij verlangde ernaar Zijn heerlijkheid te delen met hen die in Hem geloofden. Pinksteren betekende dat Christus Zijn heerlijkheid - zoveel als sterfelijke mensen konden verdragen - deelde met Zijn discipelen. Het was een gave, de vervulling van een belofte voor een jonge gemeente, alleen omdat Christus Jezus verheerlijkt was. Op de Pinksterdag werd het evangelie gepredikt met betoon van en in de kracht van de Geest. Als pijlen van de Almachtige trof de waarheid het hart van de toehoorders. Ze riepen uit: “Mannen broeders, wat moeten wij doen?”

“Toen zeide Petrus tot hen: bekeert u en een ieder van u late zich dopen in de naam van Jezus Christus tot vergeving van uw zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen... Zij dan, die zijn woord aanvaardden, lieten zich dopen en op die dag werden ongeveer drieduizend zielen toegevoegd” (Hand. 2:38, 41).

Het is van het grootste belang, dat we inzien hoe deze 3000 zielen de Heilige Geest ontvingen. **Ze kregen geen opdracht om te wachten.** De discipelen hadden gewacht.

Maar na Pinksteren is er geen bevel of aanbeveling dat gelovigen zouden moeten wachten op de Geest. De Geest was op de gemeente gekomen in een gebeurtenis eens en voor altijd. Petrus vertelde zijn toehoorders niet: “Laat u eerst dopen tot vergeving van zonden. Daarna moet u wachten op de Geest, zoals wij gedaan hebben”. Nee! Sinds Pinksteren is de boodschap van het evangelie: geloof en ontvang. Allen die geloven, ontvangen de Geest. Niet alleen hoefden de 3.000 niet te wachten, maar er is ook geen aanwijzing dat de Geest op hen kwam met het geluid van een wind, het verschijnen van vuur en het spreken in vreemde tongen. De grote feiten, die de verlossing teweeg brachten - Christus' dood, opstanding, hemelvaart en verheerlijking (Pinksteren) - werden bevestigd door grote tekenen en wonderen. Bij Zijn dood werd de zon verduisterd, bij Zijn opstanding was er een aardbeving, engelen verschenen aan de discipelen toen Hij opgenomen werd, vuur en tongen waren verbonden met Zijn verheerlijking en de eerste uitstorting van de Heilige Geest op de gemeente. We worden nu opgeroepen om ons te vereenzelvigen met en te delen in (de werking van) Christus' dood, opstanding, hemelvaart en verheerlijking. Het is net zo verkeerd te eisen dat wind, vuur en vreemde tongen de gave van de Heilige Geest nu vergezellen, als te verwachten dat de zon verduisterd wordt als we ons vereenzelvigen met het sterven van Christus, of een aardbeving als we opstaan om met Hem in nieuwheid des levens te wandelen. We zijn gerechtvaardigd door geloof, en door geloof (niet door zien, horen of voelen) ontvangen we de Heilige Geest. Dat zou kunnen samengaan met bijzondere uitingen. Echter, het geloof rust dáár niet op, maar op het onfeilbare Woord der belofte. Hand. 2:38 toont ons, dat sinds Pinksteren de Geest gegeven wordt als iemand christen wordt. De doop met de Geest hangt samen met de doop in Christus. Het gaat ons hier niet om hoe iemand gedoopt moet worden, maar om het principe van de doop. De doop betekent dat iemand vereenzelvigd wordt met de dood en opstanding van Christus (zie Rom. 6:3-7). Geloof verenigt en vereenzelvigd de ziel met Jezus. Zij die daardoor delen in Christus' dood en opstanding, delen in Zijn verheerlijking aan de rechterhand van God. Daarom vergezelt de Heilige Geest de doop. Het boek Handelingen laat vele malen zien dat de doop en de gave van de Heilige Geest bij elkaar horen.

Petrus verkondigde Jezus aan de heidenen in het huis van Cornelius: “...hoe God Hem met de Heilige Geest en met kracht heeft gezalfd. Hij is rondgegaan, weldoende en genezende allen, die door de duivel overweldigd waren; want God was met Hem. ...Van Hem getuigen alle profeten, dat een ieder, die in Hem gelooft, vergeving van zonden ontvangt door Zijn naam. Terwijl Petrus deze woorden nog sprak, viel de Heilige Geest op allen, die het woord hoorden. En al de gelovigen uit de besnijdenis, die met Petrus waren medegekomen, stonden verbaasd, dat de gave van de Heilige Geest ook over de heidenen was uitgestort, want zij hoorden hen spreken in tongen en God grootmaken. Toen merkte Petrus op: Zou iemand het water kunnen weren, om dezen te dopen die evenals wij de Heilige Geest hebben ontvangen?” (Hand. 10:38, 43-47).

Wat een duidelijk getuigenis van de waarheid dat geloof in Jezus tot rechtvaardiging, of vergeving van zonden, de gave van de Heilige Geest met zich brengt! Dit wordt verder geïllustreerd door Paulus' bezoek aan Efeze: “En terwijl Apollos te Korinthe was, geschiedde het, dat Paulus, na door de bovenlanden gereisd te zijn, te Efeze kwam, en daar enige discipelen vond. En hij zeide tot hen: Hebt gij de Heilige Geest ontvangen, toen gij tot het geloof kwaamt? Doch zij zeiden tot hem: Wij hebben, zelfs niet gehoord, dat er een Heilige Geest is. En hij zeide tot hen: Waarin zijt gij dan gedoopt? En zij zeiden: In de doop van Johannes. Maar Paulus zeide: Johannes doopte een doop van bekering en zeide tot het volk, dat zij moesten geloven in Hem, Die na hem kwam, dat is in Jezus. En toen zij dit hoorden, lieten zij zich dopen in de naam van de Here Jezus. En toen Paulus hun de handen oplegde, kwam de Heilige Geest over hen, en zij spraken in tongen en profeteerden” (Hand. 19:1-6).

Het is vreemd hoe sommigen dit Schriftgedeelte gebruiken ter ondersteuning van een doop met de Heilige Geest na de bekering, of “tweede zegen”. Paulus vitale vraag: “Hebt gij de Heilige Geest ontvangen toen gij tot het geloof kwaamt?” moeten we niet lezen alsof Paulus hen vroeg of ze waren doorgestaan om de tweede zegen te ontvangen. De Nieuwe Vertaling zegt hier terecht: “**toen** gij tot het geloof kwaamt”. Paulus zegt hier eigenlijk: “Als u de Heilige Geest niet ontvangen hebt toen u tot geloof kwam, bent u niet waarlijk tot geloof in Christus gekomen”. Dat is wat Paulus leert - de Geest komt wanneer mensen tot geloof in Jezus komen. Maar deze discipelen van Johannes hadden niet gedeeld in de zegen van Pinksteren, want zij hadden niet gehoord van Christus' verzoening en verheerlijking. Wat zij misten was niet kennis van de Heilige Geest, maar kennis van het evangelie van Christus. Paulus verkondigde hen Christus, doopte hen in de naam van Jezus en zij deelden in de zegen van Pinksteren.